

بیماری بورگر چیست؟

بیماری بورگر که متأسفانه شیوع آن در منطقه ما رو به افزایش است، ارتباط بسیار تنگاتنگی با مصرف تنباکو دارد (بصورت سیگار یا قلیان یا ناس و یا حتی قرار گرفتن در معرض دود سیگار) بطوریکه حتی مصرف ۲-۱ نخ سیگار در روز می تواند مانع از بهبود بیماری گردد. این بیماری غالباً مردان جوان سیگاری را مبتلا می کند که باعث التهاب رگ های پا و گاهی اوقات رگ های دست می شود. علت این التهاب در رگ را حساسیت به تنباکو می دانند و همانند بعضی افراد که با بو کردن گل دچار سرفه و تنگی نفس می شوند و یا با خوردن غذای تند دچار کهیر و خارش بدن میشوند، رگ های عده ای از افراد نیز نسبت به تنباکو دچار حساسیت می شود بطوریکه رگ ورم می کند و قطر آن تنگ می شود که در نتیجه خون به سختی از آن عبور می کند(پس دیگر از خود نرسید که چرا از بین این همه سیگاری در دنیا، من مبتلا شدم! مانند بیماران آسمی که مدام از خود می پرسند چرا از بین این همه آدمی که گل بو می کنند فقط من دچار تنگی نفس میشوم!). از طرفی دیگر، در بسیاری از بیماران دیده ایم که مصرف تریاک که معمولاً برای رفع درد توسط بیماران مصرف می شود مانع از بهبود بیماری و رفع التهاب رگ میشود و حتی بیماری افرادی که سیگار را ترک می کنند ولی مصرف تریاک را ادامه میدهند، بیماری همچنان ادامه دارد. از این گذشته، مصرف تریاک میل به سیگار را افزایش می دهد و وجود ناخالصی های فراوان در تریاک های عرضه شده (از جمله شاخ گاو که میزان بالایی آرسنیک دارد) خود به تنهایی برای عروق آسیب زاست.

علائم بیماری بورگر

درد: شکایت اصلی اغلب بیماران درد شدید و طاقت فرسای است که معمولاً در ابتدا بصورت درد هنگام فعالیت یا خواب رفتگی و احساس سوزن سوزن شدن سر انگشتان شروع می شود و با پیشرفت بیماری تبدیل به درد همراه با سوزش میشود که معمولاً در شب بیشتر شده و مانع از خواب بیمار میشود. گاهی با

بغل کردن یا آویزان کردن پا، درد کمی بهتر می شود ولی باقی ماندن زیاد در این حالت می تواند باعث خشک شدن مفصل زانو یا ورم پاشود. در این زمان بیماران معمولاً مصرف سیگار و تریاک را برای تسکین دردشان زیاده تر میکنند که باعث بدتر شدن شدت درد می شود. علت این درد التهاب عصب نزدیک رگ میباشد. این درد تا زمانیکه مصرف عوامل حساسیت زا (تنباکو و تریاک) ادامه داشته باشد، وجود دارد.

رنگ ارغوانی پا: یکی دیگر از علائم بیماری که معمولاً چند ماه قبل از شروع درد سوزشی ایجاد می شود، ارغوانی شدن انگشتان پا می باشد که به علت جریان آهسته خون در پا در نتیجه تنگی عروق، ایجاد میشود. بطوریکه بیماران می گویند پایم عفونت کرده ولی سرد است! و عده ای از بیماران تا مدت ها، آنتی بیوتیک (چرک خشک کن) مصرف می کنند. تا زمانیکه این رنگ وجود دارد، بیماری فعال است. گاهی اوقات خون در رگ های تنگ لخته میشود و به علت نرسیدن خون به عضو، انگشتان سیاه می شود. در این حالت بیمار از درد بسیار شدید رنج میبرد.

برجسته و سفت شدن رگ های سطحی: در عده ای از بیماران مدتی پیش از شروع علائم بیماری، رگ های روی پا، ساق، ران بطور سطحی و گذرا سفت و برجسته و گاهی قرمز و دردناک می شود که پس از مدت کوتاهی خودبخود رفع می گردد. در بیمارانی که مصرف سیگار را

مجدد شروع می کنند، ایجاد این علامت میتواند نشانه شعله ور شدن بیماری تا ۳-۲ ماه آینده باشد و در این حال بیمار باید بلافاصله مصرف سیگار را قطع کند.

تغییرات پوست و ناخن: به علت گردش ضعیف خون، پوست پا معمولاً خشک می شود، ناخن ها بدشکل و کند رشد می کند. موهای روی پا می ریزد و زخم هایی روی پا ایجاد می شود که ممکن است تا ماه ها بهبود پیدا نکند. گاهی اوقات روی پا تاولی میزند که تبدیل به زخم میشود.

لنگش پا: به علت تنگ بودن عروق، در هنگام راه رفتن، خون به میزان کافی به پا نمی رسد و در نتیجه با راه رفتن کف پا و یا پشت ساق دچار درد و احساس گرفتگی می شود که بیمار را وادار میکند کمی بایستد و پس از مدتی استراحت، به حرکت ادامه دهد. در بیمارانی که عروق دست نیز مبتلا است، با انجام کارهای دستی نیز دچار احساس خستگی در کف دست و ساعد می شوند.

حساسیت به سرما: در نتیجه این بیماری، انگشتان دست و پا ممکن است نسبت به سرما و آب سرد حساس شده و در عده ای از بیماران، در تماس با سرما رنگ انگشتان سفید و کبود می شود.

روش های درمانی:

تنها درمان ارزان و مؤثر و قطعی بیمار، **ترک کامل مصرف تنباکو و تریاک** است. در کنار آن برای بهبودی سریعتر علائم بطور معمول قرصهای تیکلوپیدین (۲بار در روز) و آسپرین (روزی ۱ بار) که شانس لخته شدن خون در رگهای باریک بیماران را کم میکنند و همچنین آمولپرز یا نفدین رتارد که باعث گشادتر شدن رگهای بیمار میشود، تجویز میشود. این درمان بصورت طولانی مدت بایستی مصرف شود.

درمان جراحی: برای عده ای از بیمارانی که درد استراحت شدیدی دارند و یا زخم بهبود نیافته ای که از آن در رنجند و یا بنا به صلاحدید جراح عروق، عملی از ناحیه کمر انجام خواهد شد بطوریکه اعصاب منقبض کننده عروق اندام قطع شده و با افزایش جریان خون اندام، درد و سایر علائم بیمار تا حد قابل ملاحظه ای بهبود میابد.

درمان غیر جراحی: در این روش درمانی معمولاً در مدت ۳ هفته بیمار تحت درمان با آمپول هایی به نام ایلوپروست قرار میگیرد که با جلوگیری از لخته شدن خون و گشاد کردن عروق اندام (مخصوصاً عروق انتهایی) باعث بهبود قابل ملاحظه علائم بیماری میشود و لیکن این دارو هزینه بالایی دارد (یک دوره درمانی نزدیک به ۲ میلیون تومان هزینه دارد) و در نهایت تمامی این درمان ها در صورتیکه مصرف سیگار بطور کامل ترک نشود جز برای مدت کوتاهی مؤثر نخواهد بود.

www.mvasrc.org

www.mvasrc.org

www.mvasrc.org